

НОВИ ФОРМАТИ

Студентите си чакат телевизията

- ❶ В момента студентската телевизия на Софийския университет не работи като такава, но надеждата е, че ще се върне към задачата си след избора на нов директор.
- ❷ Студиото се намира във Факултета по журналистика, като най-добре би било практику да обучават студентите и създаването от тях да се излъчва по различни канали.
- ❸ Факултетът по журналистика има собствени радио, печатни и онлайн формати, които развива.

автори

Анина Сантова | anina.santova@capital.bg
Кристияна Христова

Л “Лайв“ във facebook, откъдето разбираме новините от деня. Клипче от любимия ни влогър в YouTube. Десетки кадри в Tik Tok. Instagram телевизия. Досега не сме живели в свят с толкова много видеосъдържание. Повечето хора, които се занимават с това, са самоуки, но след романтичното начало на тази ера идва нуждата от професионално обучение. Точно затова е важно и как бъдещите журналисти се учат да работят с новите формати. В момента това, с което разполагат обаче, е една неработеща студентска телевизия под формата на уебсайт към Софийския университет.

Засега оборудването ѝ се ползва за учебно студио, в което студентите от Факултета по журналистика и масова комуникация (ФЖМК) се упражняват до три пъти в седмицата. След скандалите около директорите ѝ, в които тя беше забулена през последните години, съвсем естествено идва въпросът какво ще се прави от тук насетне. Реално има много възможности - тя може да съществува като кабелна и сателитна телевизия, може и да се развива чрез YouTube канал и социални мрежи. Шансът за промяна пък е в конкурса за нов програмен директор, който ще бъде обявен през есента, като се очаква тогава да бъдат създадени нова концепция и функции.

Всичко това би дало възможност на студентите да създават нови умения и портфолио, които да им помогнат в реализацията.

Противно на разбиранията, студентската телевизия всъщност от повече от 10 години се ръководи не от Факултета по журналистика, а централно от Софийския университет. По принцип идеята е студенти и преподаватели от всички специалности да могат да участват в нея, като студентите по журналистика, очаквано, биха били най-активни, защото това е шанс за създаването на собствени журналистически материали.

В момента студиото на телевизията чака и ново оборудване по проекта по европрограма

❸ Студентите по журналистика искат повече практически занятия - да създават продукция за студентските медии и да имат възможността да използват оборудването на университета | снимка Цветелина Белутова

„Наследство.бг“ за 1 млн. лв. по решение на бившия директор на студентската телевизия доц. Светлана Божилова. „Вероятно решението ѝ каква да е техниката е било свързано с надеждата, че въпреки липсата на средства за създаване на съдържание чрез това оборудване учебното студио би могло да започне да функционира като истинска телевизия“, казват от Софийския университет.

Под покрива на ФЖМК, но под чужда опека

Доколко е правилно университетската телевизия да не зависи от факултета по журналистика обаче е друг въпрос. А опитът с университетското радио, което също е дистанцирано от журналистическия факултет и в него липсват студентски материали, говори, че това не е много добър вариант.

„Студентската телевизия не е към факултета [по журналистика] за мое голямо съжаление, защото, ако беше във факултета, може би щяхме да я развием по-бързо и щяхме да бъдем в по-голяма степен ангажирани с нея. Но може би е за добро, защото така и други факултети участват и има специалности, които биха могли да сътрудничат и да развият“, коментира за „Капитал“ деканът на ФЖМК проф. Веселина Вълканова.

От ректора се ръководи и университетското ефирно радио > 30

Позицията на Факултета по журналистика е ясна: ние гържим да има работеща телевизия и да се използват съществуващите ресурси.

Веселина Вълканова, декан на Факултета по журналистика и масова комуникация

>29 „Алма матер“, на чиито честоти се излъчва класическа музика. От 2006 г. то постепенно влиза в редица договорни отношения с „Класик ФМ радио“ АД и „Кантус Фирмус“ АД, собственост на Васил Димитров. Заради външната продукция с класически музикални произведения студентските материали постепенно се свеждат до минимум, а вече дори липсват.

„В момента за всяка от двете медии се разпределят отделно средства от бюджета на СУ, като всяка има директори и управители, но нито една от тези медии не служи за обучение на студентите ни. Сега ние провеждаме обучението си само в едното учебно студио, а зали, които могат да бъдат превърнати в монтажна, в редакция, са затворени за студентите“, коментира доц. Жана Попова. „Университетското радио и университетската телевизия са с лепенки на устата“, обобщава тя.

Едно друго телевизионно бъдеще

Пускането на студентската телевизия би решило един вечен проблем за факултета - липсата на практика и създаването на нужните умения за работа за „телевизионерите“. Още повече, ако се наблегне на възможността практикуващи журналисти да предават опита си. Затова например в университета в Тенеси доминират практическите класове - всяка година има по няколко класа всеки семестър, строго фокусирани върху работа със звук, камери, кадри заснемане, писане, интервюиране, като на студентите се дава нужната техника или използват мобилните си устройства. Такива например са „Репортерски учения“, „Мултимедийно видеосъдържание“, „Продуциране на телевизия“.

Моделът е следният: има студентски кабелен канал с много предавания, който позволява сту-

денти от всеки курс да произведат материали, които после да бъдат излъчени. Тя е достъпна само за кампуса - за самия университет и неговите сгради. В същото време университетът си партнира и с водещата местна телевизия, където се излъчва най-добрата студентска продукция, обикновено от по-напреднали студенти. Всяко предаване гък има отделна facebook страница и Youtube канал.

„По този начин се дава възможност на студентите да бъдат забелязани и това ги мотивира. Въпрос на престиж е и е застъпено пряко с индустрията - ако си показал, че се развиваш добре, шансът да ти се обадят с предложение за работа, защото са те забелязали в ефира на студентската медия или са впечатлени от материалите, е голям“, коментира Дарина Сарелска за „Капитал“. Преди тя беше директор на новините на NOVA и изпълнителен продуцент на BTV новините, а сега води класове по телевизионна журналистика в университета в Тенеси, свързани с продуциране на различни студентски предавания.

Според нея моделът лесно може да бъде приложен и в България. „В САЩ образованието захранва индустрията и обратното“, твърди Сарелска.

Друг пример - от Калифорнийския щатски университет в Лонг бийч, показва, че студентските медии дори могат да бъдат много влиятелни. „Студентите са много активни - правят разследвания, понякога се е стигало дори до международни скандали. Това е отговорна работа - хората виждат продукта и реагират на него, не е същото, като да го правиш само за класа. Така те се учат на реалната работа, а после, когато отидат на стаж, нямат право на грешки“, коментира за „Капитал“ Христофор Караджов, който е преподавател по журналисти-

1 млн. за оборудване

През март Софийският университет възложи обществена поръчка за близо 1 млн. лв. за ново оборудване за телевизионното студио, по европейския проект „Наследство БГ“. То включва техника, призована за използване в традиционния формат на медията, като се очаква тя да бъде гоставена до края на годината. За изпълнител е избрана фирмата „Техно“ ООД, която се управлява от бившата журналистка Анелия (Петрова) Каранова, както и от нейния мъж Константин Каранов. „Техно“ е спечелила с ценова оферта от 926 хил. лв. без ДДС, което е с 5 хил. лв. по-ниска стойност от прогнозната.

ка в Калифорнийския щатски университет и е работил като журналист в България и САЩ с различни медийни формати.

Телевизионното студио там се намира в съседния департамент за филмови науки, но се ползва и от студентите по журналистика, както и от всички, които имат желание да създават продукция. Телевизията има канали в YouTube, където разчита на по-голяма гледаемост, като някои продукции се излъчват и по местен ТВ канал.

В университета преподават както по-академично насочени преподаватели, така и професионалисти в сферите, които единствено предават практическите си знания на студентите и ги учат да работят с различните формати.

Есента угва

Проф. Вълканова счита, че пускането на студентската те-

левизия не би трябвало да представлява огромна финансова трудност. „Аз не съм телевизионер, а от сферата на печата, но не се изискват кой знае какви инвестиции, за да съществува студентска телевизия. Може би концепцията на ректора за привличане на инвестиции е по-различна. Когато директор беше доц. Божилова, имаше отделни продукции, които се излъчваха през БНТ. Бяха малки блокове, но пак не се правеха от наши студенти, а с помощта от оператори и НАТФИЗ, външни хора. Не беше чисто студентска. А аз съм „за“ студентска телевизия, както е по лиценза на СЕМ. За съжаление наистина идеята замря заради пандемията и скандала с Башар Рахал и сега няма дейност. Но винаги се е използвала като учебно студио, в което влизат нашите студенти“, коментира проф. Вълканова.

Визията на декана е, че студентите в профил „телевизия“ заслужават медия, която да им позволява достатъчно практика, както е в другите т.нар. журналистически профили по избор - „радио“ и „пресжурналистика и онлайн медии“. Според нея без творческо лице, което да ръководи телевизията и да организира целия процес и въвлеча студентите, опитът за студентска медия би бил неуспешен. Затова и надеждата остава в конкурса за избор на нов директор, който се очаква да се проведе наесен. „Въпреки че това не се изисква от правилниците на университета или на телевизия „Алма матер“, такъв конкурс ще бъде проведен през есента. Новият директор и управителният и програмният съвет на телевизия „Алма матер“ ще решат какви да са нейните политики, функции и състав“, казва от СУ.

А гък доц. Жана Попова си представя, че след пускане-

то на студентската телевизия трябва да се мисли за различни платформи, чрез които да се разпространява.

Класика в радиото

Освен с телевизия журналистите във факултета могат да избират да се обучават да работят в профил „радио“ и „пресжурналистика“. В последните години тези два профила се развиват вероятно защото при тях не съществува проблемът с липсата на платформи.

„Смятам, че факултетът дава нужната подготовка. В някои профили тя беше по-добра - бих отличил „радио“ и „международна журналистика“, в други имаше много загуба на време, като в „телевизия“, казва Константин Мравов, който е преподавател в учебното радиостудио и журналист от Българското национално радио.

В момента най-голямата и популярна платформа на студентите в профил „радио“ е „Радио Реакция“. То изгрява, след като става ясно, че студентският „принос“ в университетското радио „Алма матер“ става все по-малък. Съдържанието в него се прави изцяло по решение на студентите, като те сами се организират, казва проф. Вълканова.

В крак с времето, през последните години студентите започват да се учат да работят и с подкас-

В последните години профилите „радио“ и „пресжурналистика“ във ФЖМК се развиват вероятно защото при тях не съществува проблемът с липсата на платформи.

ти. Именно това преподава и Мравов - той инициира и подготовката на студентски подкаст, който да излиза в платформи като Spotify.

Печат във всички форми

Най-развит откъм разнообразие на практически формати, изглежда, е профил „преса и онлайн журналистика“. Студентите, които са избрали него, се учат да създават съдържание за университетския вестник „Алма матер“, запознават се с целия процес по създаване на списание, както и пишат материали за сайта Z Generation. При създаването му преди близо две години целта е била „студентите да не правят „журналистика наужким“, а „да създадат своя онлайн медия от - до, свободна територия – в която да излязат от „калъпа“ на информационния сайт, казва д-р Лора Симеонова, която е основател на сайта и главен асистент в катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“.

Идеята е те „да налагат своите теми, да вадят нови и алтернативни лица, да експериментират в различни жанрове и формати – да пишат, да снимат, да правят подкасти, видео, мемеа. При това – имайки комфорта на защитената и приятелска академична среда – която им дава независимост, немислима в света на „истинските“ медии“, коментира тя за „Капитал“. Заради „летящия старт“ на сайта и вероятно заради възможността да видят труда си „на бял свят“ много студенти от различни профили също публикуват текстовете си на сайта.

С две думи, Факултетът по журналистика прекарва границата към модерното, макар и с години закъснение. Затова и какво ще се случи в бъдещата студентска телевизия ще е от ключово значение за осигуряването на нови възможности на учещите в него. | К

КАПИТАЛ

CYBERSECURITY AND DATA PROTECTION FORUM 2021

14 OCTOBER // HYBRID

CAPITAL.BG/CYBERSECURITY

General partners:

